

Bệnh Lao (BL) và Chẩn Đoán

Đờm là chất dãi thoát ra khỏi phổi hoặc cổ họng của quý vị khi ho. Nếu quý vị có những triệu chứng BL trong phổi, thì cần lấy một số mẫu đờm của quý vị và gửi đến phòng xét nghiệm. Sau đó chúng được quan sát dưới kính hiển vi để kiểm tra xem có vi trùng lao hay không.

Nếu vi trùng có thể được nhận thấy dưới kính hiển vi, thì đây được gọi là kính phết đờm BL dương tính và quý vị có nhiều khả năng truyền bệnh hơn cho người khác khi quý vị ho hoặc hắt hơi.

Nếu không phát hiện có vi trùng dưới kính hiển vi, nhưng những xét nghiệm khác cho thấy quý vị có BL hoạt tính, thì đây được gọi là kính phết đờm BL âm tính. Điều này có nghĩa là quý vị ít có ít khả năng truyền bệnh hơn cho người khác.

Xét Nghiệm Nuôi Cấy

Nếu quý vị được xét nghiệm đờm, thì phòng xét nghiệm cũng cố xem vi trùng BL có thể phát triển từ mẫu hay không. Đây được gọi là xét nghiệm nuôi cấy.

Nếu người ta nghĩ rằng quý vị có BL hoạt tính trong một bộ phận khác của cơ thể quý vị chứ không phải trong phổi hoặc cổ họng, thì một mẫu mô nhỏ (gọi là sinh thiết) sẽ được lấy từ vùng của cơ thể nơi cho là có BL, hoặc một lượng nhỏ tế bào hoặc chất lỏng có thể được lấy bằng kim tiêm. Những thứ này sau đó sẽ được gửi đến phòng xét nghiệm để xem vi trùng BL thể phát triển từ mẫu (nuôi cấy) hay không.

Vi vi trùng bệnh lao phát triển và sinh sôi rất chậm, nên xét nghiệm nuôi cấy có thể mất lên đến 8 tuần trước khi có kết quả. Nếu BL hoạt tính được tìm thấy trong một bộ phận cơ thể của quý vị chứ không phải trong phổi, quý vị sẽ được chụp X quang ngực để kiểm tra xem có phải BL cũng không có trong phổi quý vị hay ngược lại.

Thông Tin Về TB Alert

TB Alert là một hội từ thiện duy nhất, nâng cao nhận thức về BL trên toàn thế giới ở Vương Quốc Anh. Chúng tôi hỗ trợ các dự án tại Vương Quốc Anh và tại các quốc gia đang phát triển để đảm bảo rằng ngày càng có nhiều bệnh nhân hơn nhận được thông tin và biện pháp điều trị phù hợp. Với sự hỗ trợ của quý vị chúng tôi có thể tạo ra một tác động tích cực, toàn cầu về BL và cứu được nhiều mạng sống hơn.

Hãy bảo vệ gia đình và bạn bè khỏi BL - uống đầy đủ thuốc trị BL

Hãy nhớ Y Tá BL có mặt ở đây để giúp đỡ và tư vấn cho quý vị.

Y Tá BL của Quý Vị là:

Bác Sĩ Bệnh Viện của Quý Vị là:

Số liên hệ:

Thư điện tử:

TB Alert,
Community Base,
113 Queens Road,
Brighton BN1 3XG
ĐT: 01273 234030

Để biết thêm thông tin hoặc bản sao của tờ rơi này, vui lòng liên hệ 0845 456 0995 (chỉ trong giờ hành chính).

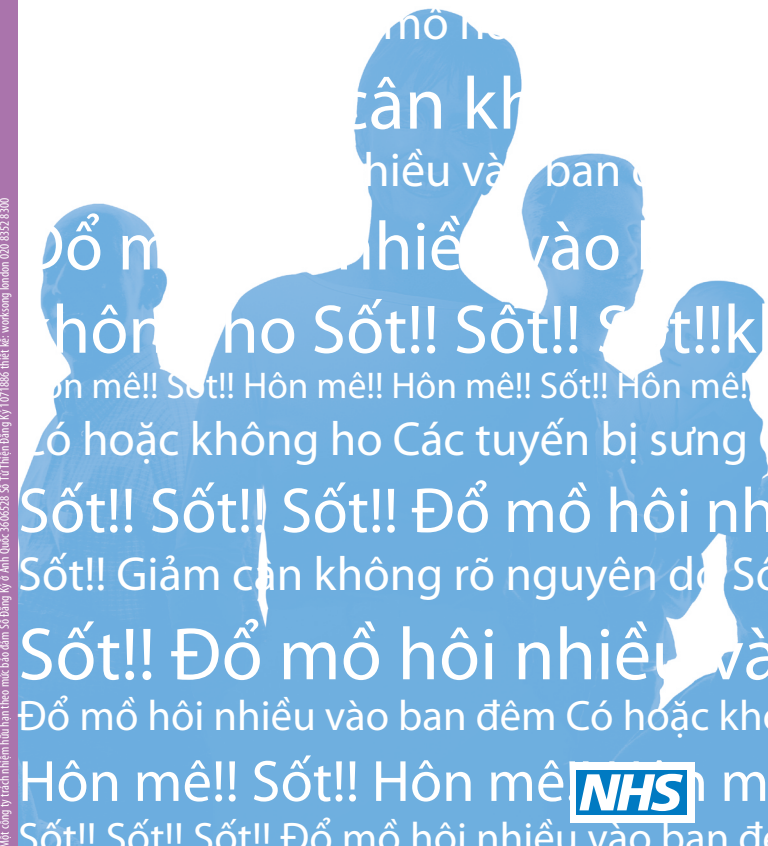
Để tài trợ hoặc tình nguyện giúp đỡ TB Alert, vui lòng liên hệ 0845 223 5293 (chỉ trong giờ hành chính).

Hoặc truy cập trang web của chúng tôi tại www.tbalert.org

Nếu quý vị mắc BL và muốn biết thêm về nó từ một người đã từng mắc bệnh, có một cuốn sách gọi The Tuberculosis Survival Handbook của Paul Mayho (Ấn Bản Lần Thứ Hai). Cuốn sách có giá 14,95 Bảng Anh và hiện có trong các nhà sách địa phương, dịch vụ bán sách Gazelle và www.amazon.co.uk, hoặc trực tiếp từ nhà xuất bản, Merit Publishing International trang web www.meritpublishing.com hoặc thư điện tử merituk@aol.com. Số tham khảo để đặt sách là ISBN 1 873413 14 9.

Trang web www.tbsurvivalproject.org

Thông tin được cung cấp trong tờ rơi này về xét nghiệm và chẩn đoán Bệnh Lao nhằm mục đích cung cấp thông tin tổng quát về chủ đề này. Nó không nhằm mục đích thay thế kiến thức, kỹ năng và đánh giá của y tá/bác sĩ của quý vị hoặc của chuyên môn chăm sóc sức khỏe khác. Không có thông tin nào trong tờ rơi này được sử dụng để được sử dụng nhằm quyết định chẩn đoán hoặc điều trị. Các cách mắc và quan tâm đến chẩn đoán và điều trị phải do một nhà chuyên môn chăm sóc sức khỏe đưa ra.

BL là gì?

Bệnh lao (BL) là sự nhiễm vi trùng, hầu hết được phát hiện trong phổi nhưng có thể ảnh hưởng bất kỳ bộ phận cơ thể nào. Đây được gọi là BL hoạt tính. BL hoạt tính có thể được chữa lành bằng quá trình dùng thuốc kéo dài ít nhất sáu tháng. Chỉ BL ở phổi hoặc cổ họng mới có thể truyền nhiễm và phần lớn mọi người sẽ không có khả năng truyền bệnh trong hai tuần bắt đầu dùng thuốc.

Cũng có khả năng có BL tiềm tàng, hoặc Nhiễm BL. Điều này có nghĩa là quý vị có vi trùng trong cơ thể nhưng cơ thể của quý vị có thể kiểm soát chúng và giúp quý vị không bị bệnh. Những ai mắc BL tiềm tàng không có các triệu chứng và không thể lây nhiễm cho người khác.

Mắc BL như thế nào?

Khi một người mắc BL ở phổi hoặc cổ họng ho hoặc hắt hơi, thì vi trùng có thể đi vào không khí dưới dạng những hạt li ti và người khác có thể hít phải. Những người có khả năng mắc BL nhiều nhất là người ở bên người mắc BL một thời gian dài (thường là người phổi ngẫu hoặc những người khác sống chung nhà, hoặc đôi khi là đồng nghiệp thân cận). BL không bị lây do khạc nhổ hoặc dùng chung đồ dùng.

Triệu chứng của BL là gì?

Những triệu chứng thông thường nhất của BL trong phổi là:

- ☉ **Ho kéo dài trên ba tuần.** Điều này có thể bắt đầu dưới hình thức ho khan khó chịu, có thể không có khác biệt với ho trong bất kỳ sự nhiễm trùng ở ngực nào. Ho của bệnh lao sẽ tiếp tục hàng tuần hoặc hàng tháng và ngày càng nặng.
- ☉ **Giảm cân mà không có nguyên nhân rõ rệt.**
- ☉ **Sốt và ra mồ hôi nhiều vào ban đêm.** Sốt đi kèm bệnh thường xuất hiện vào ban đêm khiến cho bệnh nhân đổ mồ hôi nhiều, tệ đến nỗi có thể cần thay đồ ngủ vào giữa đêm.
- ☉ **Cảm giác mệt mỏi và không khỏe thất thường.**
- ☉ **Ăn mất ngon.**

Tất cả các triệu chứng này cũng có thể là dấu hiệu của những vấn đề khác.

Cách tôi có thể nhận biết mình mắc BL?

Nếu quý vị có ít nhất ba triệu chứng này, quý vị nên đến BSĐK của quý vị (mặc dù bất kỳ triệu chứng nào có thể cho thấy một bệnh trạng khác cần nhờ BSĐK kiểm tra). Nếu họ cho là có khả năng mắc BL, sau đó họ sẽ giới thiệu quý vị đến phòng khám ngực hoặc BL ở địa phương, nơi sẽ tiến hành xét nghiệm.

Nếu quý vị biết ai có BL có thể lây, thì các bác sĩ sẽ hỏi người đó về ai là người họ ở lâu bên cạnh. Các dịch vụ y tế sau đó sẽ liên hệ bất kỳ ai họ cho rằng có thể có nguy cơ nhiễm bệnh và yêu cầu họ đến để xét nghiệm.

Các xét nghiệm khác nhau là:

Xét nghiệm Da (Mantoux)

Xét nghiệm da cho biết cơ thể của quý vị có từng tiếp xúc với vi trùng BL hay không. Quý vị có thể đã từng tiếp xúc thông qua việc chủng ngừa BCG (chứa dạng vi trùng an toàn), hoặc qua việc hít phải vi trùng BL. Nó được gọi là xét nghiệm Mantoux và gồm một lượng nhỏ chất lỏng, gọi là Tuberculin được tiêm trực tiếp vào lớp trên cùng của da bằng một kim tiêm nhỏ và ống tiêm. Có thể hơi đau nhưng không lâu. Kết quả xét nghiệm được cho biết sau 2-3 ngày.

Nếu xét nghiệm là dương tính, thì một vùng đỏ nổi sẽ xuất hiện. Quý vị không nên băng vết đó bằng thạch cao, cào hoặc chà xát nó, hoặc thoa bất kỳ dầu, kem hoặc mỹ phẩm nào lên vết đó. Quý vị có thể rửa bình thường bằng xà bông và nước. Có nhiều cấp độ kích thước và độ đỏ khác nhau. Bác sĩ hoặc y tá trong phòng khám sẽ kiểm tra xét nghiệm và giải thích kết quả cho quý vị.

Xét nghiệm da dương tính có ý nghĩa gì?

Xét nghiệm da dương tính có thể có nhiều ý nghĩa:

Quý vị đã được chủng ngừa BCG. Nếu có, một phản ứng nhỏ có thể xảy ra và là bình thường.

Quý vị mắc BL tiềm tàng. Quý vị có thể được yêu cầu xét nghiệm máu để xác nhận sự nhiễm bệnh tiềm tàng.

Quý vị có BL hoạt tính và sẽ cần một bác sĩ khám để có những xét nghiệm bổ sung.

Xét nghiệm da âm tính có nghĩa là gì?

Điều này có nghĩa là có thể quý vị chưa tiếp xúc với vi trùng BL trước đây. Nhưng nó cũng có nghĩa là quý vị được xét nghiệm quá sớm hoặc cơ thể của quý vị không có khả năng phản ứng lại với xét nghiệm.

Có thể cần lặp lại xét nghiệm trong thời gian 6 tuần. Một kết quả âm tính không phải lúc nào cũng có nghĩa là quý vị không có BL.

Nếu quý vị không có BL nhưng được cho rằng có nguy cơ cao hơn phần lớn những người mắc bệnh vì nơi quý vị sống hoặc công việc quý vị làm, thì quý vị có thể được chủng ngừa BCG. Nếu quý vị có ít khả năng miễn nhiễm (chẳng hạn như người mắc HIV hoặc các bệnh nhân cấy ghép) thì quý vị sẽ không được chủng ngừa BCG, vì rủi ro của vaccin sống trong những trường hợp này quá cao.

Xét Nghiệm Máu

Có một xét nghiệm máu đặc biệt đối với BL. Nếu xét nghiệm da của quý vị dương tính và quý vị không tiếp xúc với người có thể truyền BL (nhưng quý vị không có bất kỳ triệu chứng nào), quý vị có thể được yêu cầu tiến hành xét nghiệm này để kiểm tra xem quý vị có BL tiềm tàng hay không. Nếu kết quả xét nghiệm máu là dương tính, thì quý vị có thể được tiến hành các xét nghiệm bổ sung để kiểm tra xem có phải quý vị không mắc BL hoạt tính hay ngược lại.

Những ai có BL tiềm tàng dưới 35 tuổi có thể được cung cấp một biện pháp điều trị kéo dài ba hoặc sáu tháng. Những ai trên 35 và không nhiễm HIV sẽ được cung cấp biện pháp điều trị vì có nguy cơ thương tổn gan cao do được phẩm chống BL. Những ai nhiễm HIV luôn được cung cấp biện pháp điều trị, bất kể tuổi tác, vì BL tiềm tàng có thể kích hoạt dễ dàng hơn và sau đó sẽ đẩy nhanh tốc độ bệnh HIV.

Chụp x quang ngực

Nếu quý vị có các triệu chứng BL, quý vị sẽ được gửi đến chụp x quang ngực. Việc này sẽ cho các bác sĩ biết liệu có hoặc đã từng có BL bất kỳ trong phổi của quý vị hay không.